

Motion till riksdagen 2020/21:711

av Tobias Andersson m.fl. (SD)

Stärkta förutsättningar för livsvetenskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktade innovationsmedel för innovativa lösningar inom vård och omsorg för större tillgänglighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade ambitioner i fråga om administrativ digitalisering inom vården och ökad tillgänglighet till olika databaser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny biobankslag samt underlättad hantering av och tillgängliggörande av vävnadsprover och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell samordningsfunktion för fördelning av resurser och uppdrag för medicinsk innovation och kliniska studier och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingar för att ge livsvetenskap konkurrenskraftiga villkor gentemot omvärlden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Livsvetenskaperna (life science) är tvärvetenskapligt inriktade mot biologi, farmakologi och medicin samt fysiologi, dietik, medtech med mera. Sverige har en lång tradition kring utveckling av läkemedel och medicintekniska produkter. Även om Sverige fortfarande står sig starkt i den internationella konkurrensen finns tydliga orosmoln där stora delar av forskningen och utvecklingen flyttar utomlands. Det finns samtidigt även en trend med ett minskat antal kliniska studier. Allt färre personer jobbar i sektorn och företagen har svårt att växa.

För att stärka förutsättningarna för konkurrenskraftiga kluster av forskning och utveckling inom livsvetenskaperna i Sverige måste vi se brett och genomföra en rad sammanhållna åtgärder. Företag som sysslar med medicinteknik, bioteknik och

läkemedel konkurrerar uteslutande på en global marknad och är därför mycket lätttröliga, men lyckas vi attrahera företag att etablera sig och växa inom landet så finns stora samhällsvinster att göra. Sverigedemokraterna menar därför att det är viktigt att prioritera forskningsanslag inom de naturvetenskapliga och tekniska områdena. Samtidigt är det helt centralt att vi har ett livskraftigt näringslivs- och innovationsklimat.

Ökad klinisk forskning inom svensk sjukvård

Den kliniska utvecklingen måste vara en integrerad del av sjukvårdens uppdrag och kliniska studier måste förläggas i Sverige. Om svenska läkemedels- och medicinteknikföretag ska kunna konkurrera på den globala marknaden är det av yttersta vikt att hela vårdapparaten är delaktig i utvecklingen och förbättringsarbetet. Dagens strävan efter kostnadseffektivitet och ökad produktivitet tenderar dock att minska utrymmet för nytänkande och innovation, vilket riskerar att slå mot Sverigebaserade företag och även mot patienterna som inte får tillgång till den senaste kunskapen. Det är viktigt att läkemedels- och medicinteknikföretagen väljer just Sverige när man ska utföra kliniska studier. Därför bör möjligheter om att tillföra riktade innovationsmedel genomlysas med syfte att vårdsektorn tidigt ska kunna tillämpa innovativa lösningar. Medvetna om att olika system har olika styrkor och brister kan det i sammanhanget finnas skäl att snegla åt Tyskland där man infört ett allomfattande system för diagnosrelaterade grupper (DRG) där man skapat särskilda strukturer för att stimulera innovativa lösningar. Om patienterna ges en större tillgång till nya och innovativa behandlingsmetoder kommer detta att bidra till ett mer innovativt klimat. En tydlig styrning från staten behövs i syfte att skynda på införandet av nya behandlingar. Detta bör göras genom ett förutsägbart ersättningssystem där man belönar nya behandlingar samt goda behandlingsresultat.

Digitalisering och samverkan

Nya metoder bör kopplas till en snabbare hantering och bättre uppföljning. Vid kliniska studier och produktutveckling innebär varje fördröjning en förkortning av den patentperiod där utvecklingskostnader ska hämtas hem. I detta sammanhang är det av yttersta vikt att skynda på digitaliseringen inom vården så att journaler, register, patientdatabaser och biobanker blir nationellt täckande, strukturerade och sökbara.

I utredningen SOU 2010:81 föreslås en ny biobankslag med en rad förslag som skulle vara till stort gagn för livsvetenskapernas utveckling i Sverige. Bland annat föreslås att man inte längre måste inhämta samtycke för insamling och bevarande av vävnadsprover utan att provlämnaren istället får motsätta sig insamling. Även friare former, men tydligare krav, för utlämnande av vävnadsprover föreslås. Sverigedemokraterna anser att utredningens förslag ska implementeras i svensk lag.

Vidare bör man aktivt verka för att riva barriärer mellan sjukvård, akademi och den medicinska industrin gällande kommunikation och samverkan. I utredningen SOU 2013:87 föreslogs införande av en nationell samordningsfunktion, vilket resulterade i Kommittén för nationell samverkan av kliniska studier, som startade vid årsskiftet

2014/15. Det är en kostnadseffektiv åtgärd för att fördela resurser och uppdrag och verksamheten bör vidareutvecklas så att bättre samverkan på detta område uppnås.

Konkurrenskraftiga villkor

Lagar och regler är nödvändiga men verkar samtidigt begränsande för företagen. Därför är aktivt arbete för att begränsa regelbördan och tar bort sådana regler där nyttan inte motsvarar nackdelarna kopplat till livsvetenskaperna, nödvändigt. Företagen i dessa näringar är generellt mycket lätttröliga över landsgränser och verkar på en hårt konkurrensutsatt marknad.

För svenskbaserade life science-företag innebär regelbördan kostnader och administration som tar fokus från företagets egentliga verksamhet. Förutom den uppenbara risken för företagsflyttar och av uteblivna investeringar i Sverige så drabbar dessa merkostnader i förlängningen hela samhället då det hämmar jobbskapande och tillväxt. Det är därför av största vikt att vi eftersträvar förenklingar och tar bort onödiga regleringar där konsekvenserna inte motsvarar nyttan samt att nya och förändrade regler är kostnadseffektiva. Detta kräver i sin tur ett aktivt arbete och styrning från regeringens sida, möjlighet till ansvarsutkrävande samt relevanta analysverktyg och beräkningsmodeller för att regelgivare ska kunna genomföra bra konsekvensutredningar.

Tobias Andersson (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Josef Fransson (SD)